

**Eryci[i] Pvteani Pietatis Thavmata In Bernardi Bavhvsi[i]
è Societate Iesv Protevm Parthenivm**

Puteanus, Erycius

Antverpiæ, 1617

B. Pharij & Parthenij comparatio: fecundus vterque. item γερων,
αθανατ[ος], αλι[ος], νημερτης. Laudes Virginis inspersæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70659](#)

66 PIETATIS THAVMATA

rion, & Apollonij Scholia stes, id ab auo Neptuno muneris accepisse, vt cùm in acie staret, *θαῦμα* esset, & in varias formas transmutari aptus. Sed redeat Proteus, si vñquam fuit, redeat Periclymenus: etsi Deus, cælum tamen non exprimet; etsi Mirus, stellas tamen omnes non induet. Hoc Parthenio concessum est, qui Protei assumit nomen, Periclymeni extinguit. Ergo prodi Proteu, nunc Partheni; prodi, & stellas nobis omnes exhibe: prodi, & vt laudes Virginem, Dotes eius, quantum pote, repræsenta; ego vt Pius sim, sic laudari Virginem, pergam admirari.

THAVMA B.

Pharij & Parthenij comparatio: fecundus uterque. item γέρων, ἀθάνατος, ἀλιος, νημερτής. Laudes Virginis inspersæ.

OBona Pietas! Versum, PROTEVM; Pharium, PARTHENIVM fecit. Parthenium quidem, non *γενικῶς* à Virgine, sed à Virgine Virginum: vt Versuum hic Versus est, regnūmque sibi carminis vindicat. Pharium autem à Pharo Aegypti insulâ Proteum Homerus nominārat; imò & Aegyptium. A Pharo, tamquam à fecunditate. *Φέρται* enim generare Græcis: quemadmodum sterilem terram, *ἀφάεγατον* Callimachus scripsit, *γῆν* & *γυνὴν* simul parans & ponens.

In

In hunc sensum de ipsius Homeri sensu verba Heraclidis sunt in Allegoriis: Φυσικῶς δὲ τὸν ἀπάντων πατέρα χωρὶς ὀνόματος Φάρην, ἐκ τῆς γονίου προσπογείας οὐ μάλιστα ἐβέλετο σημῆνας. Naturaliter igitur locum parentem rerum omnium nuncupauit Pharum, fecunditatis significatione, quid sibi vellet, insinuans. Ergo secundus ille Proteus, ille Pharius, quia varius: & hic Parthenius (mirum!) quia Virginus, & casta prorsus geniturā multiformis. Ex vna facie corporis, mille nascuntur: vnius Versus mille & amplius formæ sunt, & ad vnam redeunt. Sacram Asperi-Collis Quercum, ramos, folia cogita; & hæc in uno Virginis simulacro abscondi. Foliis imago coronatur, stellis Virgo, versibus imago & Virgo: vnum tot folia, tot stellæ, tot versus diadema faciunt; & uno tamen hoc diadema Versu constat. O fecunditas! Quis tot filios pater habuit? Proteus habet, sed Parthenius. Hic seipsum gignit, totiesque sibi filius est, ac rursus pater, quoties formam mutat. Fit alius, manetque idem. Se quoties videt, quærit; quoties inuenit, miratur. Versus igitur Proteum sequitur, illum Pharium; imò felici varietate, sed constanti pietate Proteus est. Quid etiam? Homericus ille,

— γέρων, ἄλιος, νημερτής,

Ἄταvatos Proteus Aἰγύππος. —

— senex, maris incola, veridicisque,

I 2 Atque

68 PIETATIS THAVMATA

Atque immortalis Proteus Aegyptius. —

Γέρων, siue senex; ne ludum putas, quidquid in honorem Virginis Virgineus hic Poëta lusit. Etiam ἀγάρατος, siue *immortalis*; ut æternum hunc Parthenium scias. Cælum ostenditur: non poterit, nisi cum cælo, hæc imago cæli perire. Festinent dies, voluantur anni, tabescat natura: seruabit ætatem, qui formam mutat; canescet sæculis, qui senium non timebit. Iterum, Home-
ricus ille, ἄλιος, siue *marinus* est, ἀπὸ τεσσάρων: hic Bathusianus, Παρθένος, siue *Virgineus*, ἀπὸ τῆς παρθένου, quam stellam maris tot iam sæculorum Petras appellat. Quippe in mari mortales sumus, iætamus vndis, pulsamur tempestibus: in tantâ vitæ miseriâ, fortunæ rabie, tutela à Virgine est: hæc Helice, hæc Cynosura, hæc sacra anchora: quam potens, tam pia: etiam naufragos seruat. Non frustrâ igitur illud D. Bernardi, noster hic BERNARDVS usurpat: *Respite Stellam, voca MARIAM:*

Non ego Ledæos pueros in vota vocavi,

Sed melior Noctis Stella vocata mihi est.

Pro face Pollucis fax impolluta MARIA est;

Pro face Castoreâ, casta MARIA mea est.

Hic gemini, fateor; MARIA cœnica: sat tamen una hæc.

Plus poterit geminis fratribus, ista Soror.

Prætereâ Heraclides Ponticus ἄλιον, tamquam è multis

*multis variisq; rebus congestum nominat; & hinc
ān̄t̄ Græcis esse , quasi congregare . Quid di-
cam? Etiam hoc originis mysterio Proteus noster
ān̄t̄ est : congestus & accumulatus tot versibus,
quot cælum stellis instructum . Denique Homi-
ricus ille , *vñperpt̄ns*, siue *veridicus*: sed magis noster;
Virginem laudat . Huius qui Dotes stellis ante-
tulit , verus fuit .*

THAVMA Γ.

*Protei Homerici imagines ad Parthenium transla-
ta. Mina & diræ in hostes Virginis. Proteus, chaos;
eius formæ, Elementa.*

INN V MERAS video formas , & admiror : placi-
das omnes, venustas, emendatas, & capior . Quæ
varietas , ea voluptas . Quoties mutatur versus,
nouâ imagine ridet, nouâ elegantiâ allubescit . Sic
pulchra Pietas, quia Virgo est: *Pulchra ut Luna,*
electa ut Sol. Terribilem soli mali confessi sunt: &
sic dicitur, *Terribilis, ut castrorū acies ordinata.* Er-
go terrorem quoque Parthenius sumet Proteus,
sed in hostes Virginis : erit , quidquid Homerus
fingit: Leo, & rugiet ; draco, & terrebit ; panthera,
& sæuiet ; aper, & proscindet . Quid? vndas flam-
másque dabit ; suffocabit , & vret . Si noui Ebio-
nes & Cherinti erunt , qui Virginitatis florem
Virgini nefario dogmate eripiunt ; Leonis for-

I 3 mam